

“DE REKENKAMERBRIEF”

Augustus 2017 , nr. 17

**Aan: De gemeenteraad
c.c. : Het college van B&W
Het directieteam/managementteam
De griffie**

Opheusden , augustus 2017

Geachte raadsleden, dames en heren,
In het zomerreces kwam de RKC weer bij elkaar en wil u graag op de hoogte brengen van de laatste ontwikkelingen.

Hierbij gaat het om de volgende punten:

1. EEN NIEUW ONDERZOEK

Eerder hebben we u laten weten dat het volgende onderzoek zich zou richten op het sociaal domein. De RKC heeft zich de afgelopen tijd verdiept in dit onderwerp en de wijze waarop de gemeente Neder-Betuwe dit onderwerp heeft opgepakt. In deze voorbereiding zijn twee zaken opgevallen:

- Het college heeft onderzoeksbureau ZorgfocuZ opdracht gegeven om een onderzoek te doen naar de uitvoering in de praktijk, de gestelde doelen en behaalde resultaten. Het rapport zal in het najaar gereed zijn.
- De raad heeft op 6 juli jl. een nieuw beleidsplan WMO en jeugd vastgesteld.

De RKC vindt het doen van een onderzoek naar dit onderwerp nu dan ook niet opportuun. Daarom zal geen onderzoek door de RKC binnen dit beleidsveld worden opgestart.

2. EEN ANDER NIEUW ONDERZOEKSONDERWERP

De RKC heeft het overzicht met de afgelopen jaren verzamelde en (deels) door raadsleden aangemelde onderwerpen doorgenomen. Op basis daarvan zijn drie onderwerpen geselecteerd die onderzoekswaardig zijn. Bijgevoegd vindt u een korte beschrijving en onderzoeksinsteek van deze onderwerpen. In het presidium van 7 september a.s. spreekt de RKC met de fractievoorzitters over de vraag hoe de verschillende fracties de onderwerpen prioriteren en waarom. De RKC nodigt alle raadsleden hun fractievoorzitter te voeden voor het presidium van 7 september a.s.

3. KENNISMAKING MET DE BURGEMEESTER

Vanwege de zomervakantie is het nog niet gelukt om kennis te maken met de nieuwe burgemeester. Binnenkort wordt hiervoor een afspraak ingepland.

NIEUW ONDERZOEKSONDERWERP

Onderwerp I Recreatie en toerisme

Beleidsterreinen die voor de gemeente van economisch en sociaal belang zijn. De vrijetijdseconomie is verantwoordelijk voor 5% van de werkgelegenheid in Rivierenland (landelijk 6.3%) De sector is niet alleen van economisch belang, maar draagt ook bij aan de leefbaarheid (met soms negatieve effecten?). Voorzieningen kunnen behouden worden of worden uitgebreid door een groei in recreatie en toerisme.

De gemeente Neder-Betuwe geeft in haar visie “Natuurlijk in Neder-Betuwe” van mei 2013 aan dat in de jaren daarvoor een basis is gelegd, maar dat verder geïnvesteerd moet worden en grotere stappen gezet moeten worden om de bestedingen en de werkgelegenheid in deze sector te vergroten:

- meer bezoekers naar de gemeente trekken;
- ervoor zorgen dat mensen langer blijven en ook buiten het hoogseizoen komen;
- uitbreiden van de verblijfsmogelijkheden;
- verder ontwikkelen van dagrecreatie.

In de visie zijn verschillende doelen geformuleerd en onderverdeeld in 3 categorieën: verblijfsrecreatie, dagrecreatie en overige recreatie en toerisme.

We zijn inmiddels ruim 5 jaar verder. Wat is er van de doelen terecht gekomen? In de visie werd nog aangegeven dat in de Monitor Vrijetijdseconomie over 2011 stond dat in Neder-Betuwe in de sector ruim M€ 11 was besteed en 155 fte werkzaam was. Uit de cijfers van de meest recente monitor over 2014 blijkt dat in Rivierenland ten opzichte van 2011 sprake is van een daling met 7% en dat deze daling volledig ten laste komt van het verblijfstoerisme en de markt voor zakelijke bijeenkomsten. Ook blijkt Rivierenland achter te blijven, omdat de Nederlandse vrijetijdseconomie over dezelfde periode juist is gestegen met 9%. Qua werkgelegenheid is er sprake van een daling met bijna 13%. Er lijkt hier sprake van een ontwikkeling die lijnrecht staat tegenover de gestelde doelen. Zijn de doelen te ambitieus? Kan de gemeente zelf de doelen wel waarmaken? Wat heeft de gemeente concreet gedaan in de afgelopen jaren en hoe is de gemeenteraad over de doelrealisatie en prognoses geïnformeerd?

De RKC beoogt met een onderzoek gericht op de beantwoording van onder meer deze vragen een bijdrage te leveren aan de kennis van de gemeenteraad over het thema en de gemeenteraad meer concrete mogelijkheden te bieden voor kaderstelling en controle.

Onderwerp II Reacties van burgers

Met “reacties” wordt in deze met name bedoeld: brieven, e-mails, telefoontjes!

Hoe zit 't daarbij met de toegankelijkheid en de klantvriendelijkheid?

Voor de gemeenteraad is het niet alleen een beleidszaak (dus kaderstelling) in het publieke domein, maar kent het ook een controletaak en komt ook het volksvertegenwoordigende aspect om de hoek kijken.

Reacties van burgers kunnen alle mogelijke kenmerken hebben: opmerkingen, klachten, beleidsvoorstellen, verbeter suggesties, complimenten, vragen om hulp, verzoeken om toelichting, enz. Reacties van burgers heeft dus ook alles te maken met burgerparticipatie, burgerinitiatief, politieke betrokkenheid, maatschappelijke ongehoorzaamheid, e.d.

Tevens worden vragen opgeroepen als:

- hoe wordt zo'n reactie behandeld (proces)?;
- hoe lang mag dat duren en wat is de praktijk (protocol)?;
- wordt er gemonitord?;
- wordt het (beleid) geëvalueerd en bijgesteld?;
- wordt de gemeenteraad geïnformeerd en betrokken?;
- wordt er tevredenheid en effectiviteit gemeten?;
- wat zijn de kosten op jaarbasis?

Al met al, voor de RKC een onderzoekwaardig onderwerp, ook omdat de site “waar staat je gemeente” hierover geen gegevens biedt.

Onderwerp III Samenwerking met andere gemeenten

Gemeenten werken steeds meer samen met andere gemeenten. Met de komst van de decentralisaties in het sociaal domein is samenwerking met andere gemeenten verder toegenomen. Naar verwachting zal samenwerking met andere gemeenten in de toekomst nog verder groeien. Ook de gemeente Neder-Betuwe participeert in diverse samenwerkingsverbanden met andere gemeenten.

Samenwerking biedt voordelen, namelijk verhoging van de kwaliteit van dienstverlening aan burgers en bedrijven, lagere kosten voor de samenleving, spreiden van (financiële) risico's en vergroting van de bestuurlijke slagkracht door kostbare taken te spreiden. Er zijn ook nadelen aan samenwerking. Denk daarbij aan het toenemen van complexiteit en bestuurlijke drukte ten opzichte van het zelf doen, en daarmee het op grotere afstand staan van de besluitvorming door de gemeenteraad, die minder rechtstreekse beïnvloedingsmogelijkheden heeft. In de loop der jaren zijn steeds meer gemeentelijke taken ondergebracht bij samenwerkingsverbanden, vaak met veel gemeenten samen en in wisselende samenstellingen. Dat ontnemt raadsleden zicht op de besluitvorming in en de prestaties van al deze samenwerkingsverbanden. Gemeenten zijn veelal (mede)aansprakelijk voor de risico's en tekorten van deze verbanden, en met het toenemen van het aantal samenwerkingsverbanden en het geld dat hierin omgaat, vinden raadsleden het steeds lastiger om grip te houden op de financiële en bestuurlijke risico's van de samenwerking.

Een onderzoek naar dit onderwerp geeft inzicht in de belangrijkste verschijningsvormen en de voor- en de nadelen van bestuurlijke samenwerking. Daarnaast zet de rekenkamer op een rijtje in welke bestuurlijke samenwerkingsverbanden de gemeente Neder-Betuwe participeert, en hoe de gemeenteraad daarover wordt geïnformeerd. De rekenkamer beoogt met het onderzoek een bijdrage te leveren aan de kennis van de gemeenteraad over bestuurlijke samenwerking en de raad meer concrete mogelijkheden te bieden voor kaderstelling, toezicht en controle.

In 2012 heeft de rekenkamercommissie een onderzoek gedaan naar verbonden partijen, waarbij is ingezoomd op de Regio Rivierenland en Lander. Nu, vijf jaar later, is de samenwerking met andere gemeenten verder toegenomen, waardoor een verdieping en inzoomen op bestuurlijke samenwerking onderzoekswaardig is.